

ності, д) забезпечення єдності державної політики, е) відкритості та прозорості, ж) відповідальності, з) єдиноначальності, якщо інше не передбачено законом. Центральні органи виконавчої влади є юридичними особами публічного права. Цього статусу кожен з них окремо набуває шляхом державної реєстрації. Вона здійснюється протягом трьох днів з моменту набрання чинності актом Президента про призначення керівника органу. Юридичний факт реєстрації (набрання компетенції за відповідним статусом) виникає з дати внесення органу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про його державну реєстрацію як юридичної особи [7]. Юридичний факт ліквідації центрального органу виконавчої влади виникає з дати внесення до цього ж реєстру запису про державну реєстрацію його припинення. Центральний орган виконавчої влади, щодо якого набрав чинності акт Президента України про припинення, продовжує здійснювати відповідні повноваження до моменту набрання необхідної компетенції правопріємником. З такого приводу Кабінет Міністрів видає спеціальний акт.

Таким чином, центральні органи виконавчої влади є суб'єктами публічного адміністрування у визначеній законодавством сфері або галузі.

Література

1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
2. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 27. – Ст. 1123.
3. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 07.04.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
4. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30 – Ст. 260.
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
6. Про державну службу : Закон України від 17.11.2011 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 4 – Ст. 115.
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон від 15.05.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31. – Ст. 263.

ТЕОРІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ДОКТРИНИ ДЕРЖАВИ

Сьогодні незадовільність стану українського інформаційного законодавства та необхідність термінових заходів щодо його удосконалення є очевидними. Однак єдності у шляхах якісної трансформації інформаційного законодавства України серед дослідників цієї проблематики не існує, що є логічним, зважаючи на складність, динаміку та масштабність сучасних інформаційних процесів, які відбуваються в умовах становлення національної правової системи [1, с.252]. Не можна не погодитися з думкою В. Горбуліна та М. Биченка про те, що однією з основних причин невідповідності інформаційного законодавства України вимогам сучасності є несформованість у суспільній і науковій думці цілісного уявлення про інформаційну безпеку з позиції права та юридичної науки. Тому системний підхід до формування права й нормотворчості є актуальним завданням, зумовленим відсутністю належної систематизації чинного інформаційного законодавства. За відсутності методологічних засад інформаційного нормотворення виникають труднощі об'єктивного і суб'єктивного характеру при формуванні системи нормативно-правового регулювання інформаційної безпеки [2, с.89]. Очевидно, що інформаційна безпека не є явищем найвищого порядку і може розглядатися тільки ґрунтуючись на парадигмі соціальної безпеки, використовуючи її методологічний потенціал. Тому доцільним є з'ясування поняття "безпека" як базової категорії для дослідження інформаційної безпеки.

Оскільки безпека за своєю сутністю є соціальним явищем, то серед усього розмаїття поглядів необхідно звернути увагу на філософсько-соціологічне розуміння, яке має стати фундаментальною частиною системного підходу до досягнення явища безпеки, що дозволить на науковому (доктринальному) рівні уникнути використання у визначеннях таких неоднозначних і суперечливих понять, як "захищеність", "інтереси", "потреби" та "загрози", відобразивши при цьому синергетичний бік явища безпеки [1, с. 253]. Підґрунтя такого підходу окреслене Г. Іващенко. Наголошуючи на недосконалості загальнопоширеного визначення без-

пеки через стан захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави від внутрішніх та зовнішніх загроз, він зазначає, що основою усвідомлення його повинен стати діяльнісний підхід, напрацьований соціальною філософією та теоретичною соціологією. Однак це не означає, що безпеку можна формально розуміти як вид діяльності у відриві від її результатів, умов, у яких вона здійснюється, та можливостей функціонування суб'єкта в цих умовах. З цієї позиції безпеку пропонується розглядати як "сукупність умов існування суб'єкта, якими він оволодів (осягнув, засвоїв, створив) у процесі самореалізації, і які він, таким чином, здатний контролювати" [3, с.58]. Тут слід наголосити, що в синергетичному аспекті простежується певна взаємозалежність умов існування суб'єкта та здатностей або можливостей їх контролю. Умови існування можуть виступати стимулом розвитку здатностей та підвищення спроможності суб'єкта, що, у свою чергу, надає йому можливість впливати на умови свого існування з метою їх покращання. До таких умов можна віднести і потенційні загрози, рівень яких не дестабілізує діяльності суб'єктів, а навпаки спонукає до саморозвитку. Тоді завданням "мінімум" для держави стає створення загальних мінімальних умов, що забезпечать саморозвиток і самореалізацію індивідів [1, с.253]. Розглянутий підхід можна прийняти за основу, але з урахуванням напрацювань теорії соціальних систем та управління ними. Квінтесенцією сучасного розуміння безпеки соціальної системи є стабільність її оптимального функціонування й розвитку. Саме за таких умов гарантується достатня захищеність системи. В Україні ідея взаємозв'язку безпеки і стабільного розвитку вже набула закріплення на рівні чинного законодавства. Так, Закон України "Про основи національної безпеки України" визначає національну безпеку як захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечується сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам [4].

Щодо визначення поняття "інформаційна безпека" на сьогодні відсутній цілісний підхід і єдиної думки щодо її визначення серед дослідників не існує. Тому в межах окресленого підходу інформаційну безпеку можна інтерпретувати як сукупність умов функціонування суб'єктів в інформаційній сфері та суб'єктивних можливостей їх усвідомлення й контролю. При цьому слід зауважити, що інформаційна безпека в такому контексті розгляду набуває об'єктивно-суб'єктивного харак-

теру. Відображенням об'єктивного її боку є сукупність умов, які концептуально повинні забезпечувати оптимальне функціонування і розвиток суб'єктів, що надає цим умовам відносного та узагальненого характеру і вираження у вигляді стандартів безпеки. Суб'єктивний бік інформаційної безпеки знаходить свій вияв у можливостях суб'єктів усвідомлювати та контролювати умови, в яких вони функціонують. Такі можливості залежать безпосередньо від індивідуальних характеристик суб'єктів: рівня інтелектуального розвитку, свідомості, освіти, культури тощо [1, с.253].

Література

1. Оніщенко Н. М. Сприйняття права в умовах демократичного розвитку: проблеми, реалії, перспективи : монографія / відп. ред. Ю. С. Шемшученко. – К., 2008. – 320 с.
2. Горбулін В. П. Проблеми захисту інформаційного простору України : монографія / В. П. Горбулін, М. М. Биченок ; Ін-т пробл. нац. безпеки. – К., 2009. – 136 с.
3. Иващенко Г. В. Доктрина информационной безопасности и методологические проблемы теории безопасности // Глобальная информатизация и безопасность России / общ. ред. проф. В. И. Дебреньков. – М., 2001. – 398 с.
4. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39.

УДК 336.027.2 (043.2)

Пивовар Ю.І.,
к.ю.н., доцент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Пивовар І.В.,
к.ю.н.,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ

КЛАСИФІКАЦІЯ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНСПЕКЦІЇ УКРАЇНИ

Державна фінансова інспекція України (далі – ДФІ) є одним з головних суб'єктів державного фінансового контролю. Її провідна роль в си-